

KARTA KURSU

rok akademicki 2025/2026

Kierunek: Psychologia

Tryb prowadzenia studiów: stacjonarny

Stopień: studia jednolite magisterskie

Rok: III

Semestr: V (zimowy)

Nazwa	Psychologia międzykulturowa
Nazwa w j. ang.	Intercultural psychology

Koordynator	Dr Karolina Pietras	Zespół dydaktyczny
Punktacja ECTS*	3 ECTS	dr Dominika Sozańska mgr Tomasz Kulczycki

Opis kursu (cele kształcenia)

Wiedza: Celem kursu jest wzbogacenie dotychczasowej wiedzy studentów z psychologii na temat procesów poznawczych, osobowości, psychopatologii, emocji i motywacji, a także zachowań społecznych o kontekst różnic międzykulturowych;

Umiejętności: Podczas kursu studenci rozwiną podstawowe umiejętności komunikacji międzykulturowej uwzględniającej różnice w zakresie norm i wartości kulturowych, a także sposobów wyrażania emocji i rozwiązywania konfliktów.

Kompetencje społeczne: Ponadto studenci rozwiną świadomość głównych barier w kontaktach międzykulturowych wynikających z etnocentryzmu, stereotypów i uprzedzeń

Warunki wstępne

Wiedza	
Umiejętności	
Kursy	

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W_01 Student posiada siatkę pojęciową dotyczącą wymiarów międzykulturowych, a także posiada wiedzę z zakresu metodologii prowadzenia badań międzykulturowych.	K_W01, K_W03
	W_02 Student dysponuje wiedzą na temat kulturowych uwarunkowań procesów poznawczych, emocji, motywacji, zachowań społecznych człowieka, a także psychopatologii opartą na współczesnych badaniach psychologii międzykulturowej.	K_W06, K_W08, K_W09, K_W13
	W_03 Student posiada wiedzę na temat społecznego funkcjonowania instytucji i organizacji uwzględniając kontekst kulturowy, w którym prowadzą działalność.	K_W15

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U_01 Student potrafi zidentyfikować biologiczne i środowiskowe podstawy zachowań, w szczególności wskazać rolę czynników kulturowych wpływających na funkcjonowanie człowieka w różnych sferach życia.	K_04
	U_02 Student potrafi dostosować swój sposób komunikowania się uwzględniając kontekst kulturowy rozmówcy.	K_U10
	U_03 Student umie włączyć kontekst kulturowy w projektowanie i ocenę działań zawodowych związanych m.in. z psychoedukacją, terapią i interwencją.	K_U09

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K_01 Studenta charakteryzuje wrażliwość kulturowa związana ze świadomością różnic w zakresie norm i wartości kulturowych przejawiająca się w otwartości na odmienne postawy, zachowania i sposoby wyrażania emocji.	K_K04
	K_02 Student rozumie potrzebę przezwyciężania etnocentryzmu i stereotypów kulturowych.	K_K01, K_K02
	K_03 Studenta charakteryzuje gotowość do pracy w zespołach zróżnicowanych kulturowo.	K_K03

Forma zajęć	Organizacja										
	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach									
		A		K		L		S		P	E
Liczba godzin	30			15							
45											

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład i konwersatorium odbywają się w trybie stacjonarnym. Wykład ma formę interaktywną z wykorzystaniem prezentacji Power Point, dyskusji grupowej i analizy przypadków. Zajęcia konwersatoryjne oparte są na analizie literatury, jak również wykorzystują formę warsztatową, która pozwala studentom zastosować zdobytą wiedzę i trenować umiejętności podczas specjalnie dobranych gier i symulacji. Podczas zajęć studenci m.in. mają okazję doświadczyć symulacji szoku kulturowego, zidentyfikować własne stereotypy i uprzedzenia kulturowe oraz ćwiczyć konstruktywne reagowanie na nieporozumienia wynikające z różnic międzykulturowych.

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E - l e a r n i n g	G r y d y d a k t y c z n e	Ć w i c z e n i a w s z k o l e	Z a j ę c i a t e r e n o w e	P r a c a l a b o r a t o r y j n a	P r o j e k t i n d y w i d u a l n y	P r o j e k t g r u p o w y	U d z i a ł w d y s k u s j i	R e f e r a t	P r a c a p i s e m n a (e s e j)	E g z a m i n u s t n y	E g z a m i n p i s e m n y	I n n e
W01								X				X	

W02								X				X	
W03								X				X	
U01		X						X				X	
U02		X											
U03								X					
K01		X						X					
K02		X						X					
K03		X						X					

Kryteria oceny	Zaliczenie ćwiczeń: zaliczone kolokwium oraz aktywność podczas gier dydaktycznych (symulacji międzykulturowych) a także udział w dyskusji podczas ćwiczeń; dopuszczalne maksymalnie dwie nieobecności Egzamin przeprowadzony jest w formie stacjonarnej – test jednokrotnego wyboru (ocena pozytywna = 60% + 1 pkt)
----------------	---

Uwagi	Przedmiot kierunkowy na studiach stacjonarnych, jednolitych magisterskich, kierunku: Psychologia.
-------	--

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady

1. Czym jest kultura? Koncepcje i źródła kultury. Emika a etyka. Implikacje psychologii międzykulturowej dla głównego nurtu psychologii.
2. Metodologia badań międzykulturowych – rodzaje badań, aspekty porównań, pomiar zmiennej.
3. Typologie kultur – wybrane modele (cz.I). Siedem wymiarów kultury wg F. Trompenaarsa i C. Hampdena-Turnera.
4. Typologie kultur – wybrane modele (cz. II). Wymiary kultury wg G. Hofstede. Znaczenie różnic kulturowych dla funkcjonowania organizacji.
5. Polska na wymiarach kulturowych. Wartości Polaków. Wychowanie w kulturze. Enkulturacyja i socjalizacja.
6. Stereotypy, uprzedzenia, etnocentryzm. Sposoby przezwyciężania uprzedzeń i dyskryminacji – aspekty praktyczne.
7. Różnice kulturowe w zachowaniach społecznych – procesy atrybucji, spostrzeganie społeczne, procesy grupowe.
8. Różnice kulturowe w zachowaniach społecznych – funkcjonowanie w bliskich relacjach i rozwiązywanie konfliktów.
9. Kultura a pojęcie ja i osobowość. Ja współzależne i Ja niezależne. Międzykulturowe badania

osobowości.

10. Kultura a komunikacja werbalna i niewerbalna. Wpływ języka na procesy poznawcze. Główne różnice w zakresie kinezyki, proksemiki, haptyki.

11. Wpływ kultury na percepcję, ekspresję i subiektywne doświadczanie emocji.

12. Kultura a podstawowe procesy psychiczne – różnice w percepcji, poznaniu i świadomości.

13. Kultura a występowanie, diagnozowanie i leczenie zaburzeń psychicznych. Kulturowa koncepcja cierpienia.

14. Psychologiczne aspekty adaptacji kulturowej. Fazy szoku kulturowego. Psychologiczne aspekty uchodźstwa.

15. Rozwój kompetencji międzykulturowych. Stadia rozwoju wrażliwości kulturowej według Milтона Bennetta.

Ćwiczenia

1. Od etnocentryzmu do etnorelatywizmu - przezwyciężanie szoku kulturowego i rozwijanie międzykulturowej wrażliwości..

2. Kultura a podstawowe procesy psychiczne – kulturowe różnice w zakresie procesów poznawczych.

3. Płeć w kulturze. Płeć biologiczna a płeć kulturowa. Stereotypy płci.

4. Kultura a komunikacja werbalna i niewerbalna. Hipoteza względności językowej Sapira-Whorfa.

Psychologiczne konsekwencje dwujęzyczności. Różnice w komunikacji niewerbalnej wybranych kultur europejskich.

5. Kultura a emocje – główne różnice w antecendentach emocji i ocenie poznawczej.

6. Psychopatologia w kontekście kulturowym. Uniwersalne i specyficzne kulturowo zaburzenia psychiczne.

7. Analiza studiów przypadków wybranych nieporozumień międzykulturowych – podsumowanie materiału

Wykaz literatury podstawowej

1. Besta, T., Kosakowska-Berezecka, N. (2017). *Między grupami. Przewodnik po relacjach z ludźmi, którzy się od nas różnią*. Sopot: Smak Słowa. (s. 91-210).

2. Matsumoto, D., Juang, D (2007). *Psychologia międzykulturowa*. Gdańsk: GWP. (s. 15-167, 225-365, 413-515).

3. Price, W.F., Crapo, R.H. (2003). *Psychologia w badaniach międzykulturowych*. Gdańsk: GWP. (s. 37-41, 71-77, 155-173).

4. Trompenaars, F., Hampden-Turner, C. (2002). *Siedem wymiarów kultury. Znaczenie różnic kulturowych w działalności gospodarczej*. Kraków: Oficyna Ekonomiczna. (s. 35- 187).

5. Nisbet, R.E. (2015). *Geografia myślenia. Dlaczego ludzie Wschodu i Zachodu myślą inaczej?* Sopot: Smak Słowa. (s.37-104).

Wykaz literatury uzupełniającej

1. APA (2013/2018). Kryteria diagnostyczne zaburzeń psychicznych DSM-5. Wydanie polskie (red).

Galecki, P., Pilecki, M., Rymaszewska, J., Szulc, A., Sidorowicz, S., Wciórka, J. Kontekst kulturowy s. 907-920. Wrocław: EDRA Urban & Partner Sp. z o.o.

2. Bennett, M. (2004.) Becoming interculturally competent. W: J.S. Wurzel (red.) Toward multiculturalism: A reader in multicultural education. Newton, MA: Intercultural Resource Corporation. https://www.idrinstitute.org/wp-content/uploads/2018/02/becoming_ic_competent.pdf

3. Boski, P. (2007). Kulturowe ramy zachowań społecznych. Warszawa: PWN.

4. Gesteland, R.G. (2000). Różnice kulturowe a zachowania w biznesie. Warszawa: PWN

5. Hall, E.T. (1987). Bezgłośny język. Warszawa: PIW.

6. Hammer, M. (2012). The Intercultural Development Inventory: A new frontier in assessment and

- development of intercultural competence. W: M. Vande Berg, R.M. Paige, & K.H. Lou (red.), Student Learning Abroad (s. 115-136). Sterling, VA: Stylus Publishing.
7. Hofstede, G. (2007). Kultura i organizacje. Warszawa: PWE.
8. Liu, S., Volčič, Z., Gallois, C. (2001) Introducing Intercultural Communication. Global Cultures and Contexts. London: Sage.
9. Macrae, C.N., Stangor, Ch., Hewstone, M. (1999). Stereotypy i uprzedzenia: Najnowsze ujęcie, Gdańsk: GWP.
10. Nisbett, R.E., Masuda, T. (2003). Culture and point of view. Proceedings of the National Academy of Science 100(19), 11163-11170. DOI: 10.1073/pnas.1934527100

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

liczba godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium, ćwiczenia, laboratorium, itd.	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
liczba godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	20
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	10
Ogółem bilans czasu pracy		75
Liczba punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		3